

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomlu wynosi:
 Miesięcznie . . . . . 6 k. — h.
 Z odnośzeniem do domu . 7 k. — h.
Na prowincji z przesyłką pocztową:
 Miesięcznie . . . . . 7 k. 50 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
 Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.
 Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń:
 Na 1 str. wiersz drobnym pismem 2 k. — h.
 • III 1,30
 • IV . . . . . — 70
 Drobne za wyraz . . . . . — 20

Numer pojedynczy 40 halerszy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16.

**POLSKA KRAJOWA
 LOTERJA
 KLASYCZNA**

R. G. O.

Warszawa Kredytowa 4.

Na I-sze półrocze 1919 r.

Suma wygranych 8 milionów 211 tysięcy marek.

51 Premji Wielka. 750,000 marek.
 wygrana.

Ciągnienie I klasy 13 i 14 lutego 1919 r.

Losy I-jej klasy są już w sprzedaży!

Wygrzywa więcej, niż co drugi numer. Na każdej ćwiartce pieczęć z Orłem Polskim i napisem Rada Główna Opiekująca.

**CKINO Y.
 CZARY.**

TYLKO PRZEZ 4 DNII! — Począwszy od czwartku 23 stycznia 1919 r.

ON NAJPIĘKNIEJSZY

prześliznięty romans w 5 częściach ze słynnym i najpiękniejszym mężczyzną **GUNNAR TOLNAESEN**.
 Muzyka doborowa ściśle dostosowana do obrazów.

**DZIS
 w „MIRAŻU”**
 pod dyrekcją T. Wołowskiego

Początek g. 8½ w w.
 W Soboty, Niedziela
 i święta
 2 przedstawienia
 początek I-go—7-a
 II-go—9 w w.

Od Środy 22 do Soboty dnia 25 stycznia 1919 r.
„Wykapany tatuś” farsa w 1-ym akcie.
 oraz bogaty dział kabaretowy z udziałem całego zespołu oraz nowozaangażowanej
ZOFJI TOKARSKIEJ i STEFANA ORZELSKIEGO.

**TEATR
 „CORSO”**

Kościelna 9.

Program № 12.

Od Czwartku dnia 16-go stycznia do Niedzieli dnia 19-go stycznia włącznie.
**Baczność! Znana i ulubiona przez publiczność
 trupa WILLI PANTZER składająca się
 z 8 lilliputów najmniej. ludzi na świecie.**

Na scenie
 udział biorą również p. N. Czyńska, A. Ordon, E. Sulezko, J. Kintzel, E. Żebrowski, Wł. Bereśniewicz J. Pawłowski.

Zmiana programu w Poniedziałki i Czwartki.

Na ekranie
Nadzwyczajna atrakcja szczenku p. t.

Rozstajne drogi
 wielki dr. w 6-ciu akt. w roli głównej
 wszechświatowa sława **M. Chrystiana.**

Szczegóły w programach.

Zarząd.

Restauracja Hotelu Rzymskiego

Wydaje obiady z 4-oh dań po koron 10. Kuchnia prowadzona pod zarządem długoletniego pracownika
 pierwszorzędnych firm warszawskich **W. Dzierżgowskiego.**

Zarząd Miejskiej Szkoły Rzemiosł
 w Radomiu

№ 1569—3.

zawiadamia, że w pierwszych dniach Lutego b. r. zostaną uruchomione wstępna i pierwsza klasa Szkoły. Do klasy I-jej przyjmowani będą chłopcy w wieku lat 14—17 ze świadectwem ukończenia 5-ciu oddziałów Szkoły początkowej, do klasy wstępnej chłopcy w wieku lat 13 — 16 ze świadectwami ukończenia 4-ch oddziałów Szkoły Początkowej, lub na zasadzie egzaminu. Zapisy przyjmuje kancelarja Szkoły, ul. Wysoka № 60, w godzinach 9—12 przed południem. Przy zapisie wymagane świadectwo urodzenia, świadectwo szkolne, oraz wypełnienie blankietu zapisowego. O terminie egzaminów wstępnych i rozpoczęcia lekcji nastąpi osobne zawiadomienie.

**Lista wiejska
 № 1.**

Franciszek Mazur, gosp.-rolnik ze wsi Maków, gm. Skaryszew.

Władysław Strzembalski, pracownik biurowy z Radomia.
 Stefan Sołtyk, nauczyciel z Radomia.
 Ks. Kazimierz Sykuliński z Policznej.
 Michał Janeczek, gosp.-rolnik ze wsi Słowiki, gm. Brzeźnica.

Stanisław Gumowski, gosp.-rolnik ze wsi Podgajek, gm. Przytyk.
 Józef Kozdrach, gosp.-rolnik ze wsi Zatawie, gm. Kowala.

**Lista miejska
 № 3.**

Sipowicz Hieronim, rysownik z Radomia.
 Wroncka Stanisława, nauczycielka z Radomia.
 Ks. Ścisła Dominik.
 Osiński Florentyn, przemysłowiec z Radomia.
 Paschalski Mikołaj, kupiec z Radomia.
 Ojrowski Stanisław, rzemieślnik z Radomia.

Pazdon Jan, przemysłowiec z Radomia.

**Stanowisko P. P. S.
 podczas wojny.**

Dużo mówi się obecnie o stanowisku przyjaznym, dla koalicji, jakie zajmuje P. P. S. Oto szereg dokumentów obrazujących dosadnie to stanowisko podczas wojny. Po przeczytaniu tych enuncjacji sam czytelnik osądzi, czy P. P. S. jest dostatecznie skompromitowaną w oczach koalicji. Najbardziej charakterystycznym jest, że wszystkie te zarzuty stawiają

Obywatele Rodacy!

Głosujcie na listy Narodowego Komitetu Wyborczego.

LISTA № 1. — włościańsko-robotnicza,

LISTA № 3 — miejska.

Obowiązkiem każdego wiernego Syna Ojczyzny

jest oddać głos na listę **1** lub **3**

P. P. S. nie t. zw. narodowcy, lecz komuniści, gdyż artykuł poniżej podany drukowany był przez socjal demokratów w „Sztandarze Socjalizmu“

Posłuchajmy co mówią komuniści o polityce P. P. S.

„Weźmy chociażby stosunek P. P. S. i rządu francuskiego do koalicji i Niemiec. Rząd ten udaje coraz większego przyjaciela koalicji. Niech jakiś Scheidemann lub inny Noske (jeszcze przed 2 laty „fracy“ trzymali się poły tych zdrajców) krzywo spojrz na Polskę, pan towarzyszu Wasilewski w te pędy leci na telegraf i, z właściwą takim panom amocochonerją, depezuje do pana Clemenceau „Proszu gospodina, on chce się bić“.

A jednak jeszcze niedawno inaczej było. W Roku 1916 „Jedność Robotnicza“ oficjalny organ partji, pisała z dumą o P. P. S.

„Która to z partji politycznych Królestwa Polskiego najbardziej stanowczo i energicznie wypowiedziała się w tej wojnie po stronie państw centralnych i kto bardziej uparcie powtarzał pomimo wszystko, że tylko w ich zwycięstwie nad Rosją zawiera się możność odbudowy państwa polskiego“ (J. R. Nr. 20).

Postępowanie opryszków okupacyjnych oburzało wszystkich. Najgłupszy nawet polityk mógł wiedzieć do czego zdąży zaborecy imperjalizm niemiecki. Ale P. P. S. czuwała, jej pisma lały balsam:

„Byłoby jednak błędem, gdyby ktoś z postępowania pruskiego junkra, który jutro lub pojutrze może być zastąpiony przez kogo innego, miał wnioskować, że Niemcy bezwzględnie dążą do aneksji, czy bodaj do podziału całego kraju, jak to twierdzą nasi zawodowi pesymiści“ („Do Czynu“ listopad, 1915 r.)

Partja, która była silna na buzię wobec Rosji, traci rezon wobec Austrii i Niemiec:

„Możemy wystawiać żądania — pisze naukowy organ partji „Przedświt“ (marzec 1916 r.) — ale powinny one dotyczyć się wyłącznie tego, co od Rosji pobitej uzyskać będzie można; ani od Austrii, ani od Niemiec siłą branicznego nie pragniemy“ (Podkreślenie nasze — „Sztan. Socj.“). Akt 5-go listopada, akt obłudy i szacherki imperjalistycznej, P. P. S. przyjęła za szczerę złotą wyzwolenia Polski przez Wilhelma i jako własną zdobycz.

„Dnia 5 listopada 1916 roku powiał na naszej biednej i umęczonej ziemi polskiej sztandar niepodległości — czytamy w „Jedności Robotniczej“ № 7 z roku 1917. — Nadszedł dzień sprawiedliwości historycznej, policzone zostały wszystkie krople krwi przelanej i dwa potężne państwa,

Niemcy i Austria, złożyły uroczyste oświadczenie, że chcą dopomóc nam do odbudowania Państwa Polskiego. Istny dzień zamartwychwstania. Roztrącono głaz, który leżał na mogile naszego narodu“.

Imperjalizm niemiecki, Hindenburg i Ludendorff roztrącający głaz niewoli! Glasenapp i Beseler w roli zwiastunów „sprawiedliwości historycznej!“

W czasie, gdy bandyci okupacyjni łamali siłą strajki robotników miejskich, gdy obozy jeńców były przepełnione rewolucyjnymi robotnikami polskimi, gdy nawet radnych burżuazyjnych wywożono — „Jedność“ (1917 r. № 3) z całym cynizmem pisze:

„W Polsce, uwolnionej z pod moskiewskiego jarzma, istnieje już w pewnym stopniu swoboda organizacji i zrzeszeń“.

Jakże zgoła inny był stosunek do rządów koalicji:

„Marynizm angielski walczy o panowanie nad światem — pisze „Jedność Robotnicza“ № 2, 1917 r., — państwa zaś centralne walczą dziś o swój byt“.

Inne pismo partyjne „Do Czynu“ (z dnia 1 grudnia 1915 r.) cieszy się niezmiernie z przebiegu wojny, która przyniosła stanowcze zwycięstwo Niemcom. „Belgia i Serbia nie istnieją, a ten sam los w ciągu paru tygodni czeka Czarnogórze“. Dalej pismo daje rady, jak najlepiej rozgromić Anglię.

W numerze marcowym (1916 r.) „Do Czynu“:

„Koniec roku 1915 mógł być końcem wojny, gdyby państwa koalicji chciały się pogodzić ze swą przegraną“.

„Przeгляд polityczny „Jedności“ frackiej był przez długi czas trzymany w tym samym sosie, co „Deutsche Warschauer Zeitung“ co „Berliner Tageblatt“, „Vorwaerts“ i t. p. Wszystkiemu była zawsze winna koalicji, która nie chce pokoju. Ale — grozili fracy — spotka ją kara, bo zginie od moru, od głodu i od łodzi podwodnych.

Dziś P. P. S. głosi co innego. Z tym samym tupetem, z jakim dwa lata temu uwielbiała imperjalizm niemiecki, podlizuje się teraz imperjalizmowi koalicji.

Dwa lata temu P. P. S. uznawała tylko Polskę w granicach „Prywislina“, dziś chce całej Polski — bo imperjalizm koalicji pozwala, bo to — już wolno“.

Kronika polityczna.

Ogłoszenie tekstu pism notyfikacyjnych do państw koalicyjnych przez obecny gabinet nastąpi z chwilą, gdy na te pisma notyfikacyjne nadejdzie odpowiedź.

Nadeszła do Warszawy wiadomość, że Polacy amerykańscy wysłali w darze dla

Polski okręt, naładowany żywnością na sumę 1 miliona dolarów.

Według informacji z Paryża, czeski minister spraw zagranicznych Benes, zaproponował prezesowi pol. kom. narodowego, R. Dmowskiemu, aby sprawy granicy czesko-polskiej na Śląsku nie przedkładać konferencji pokojowej, lecz pozostawić ją do wspólnego rozgraniczenia po konferencji. Na propozycję tę Dmowski odpowiedział odmownie.

Jak z powyższego wynika, Czesi najwidoczniej nie mają nadziei, by konferencja zgodziła się na ich nieusprawiedliwione żądania.

Według doniesień z Genewy na konferencji koalicyjnej z udziałem feldm. Focha omawiano między innymi zatarg polsko-niemiecki. Uchwał na razie nie powzięto. Ogólnie zgodzono się jednak, że walkom w zaborze pruskim należy położyć kres, ustanawiając linię demarkacyjną; nadto należy zażądać, aby Niemcy nie popierały bolszewizmu.

Na posiedzeniu Rady ministrów z d. 20 b. m. uchwalono projekt dekretów o sekwestrze broni, oraz o urzędach pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami, postanowiono wyasygnować znaczniejsze kredyty dla nabycia materiałów wojennych dla wojska, omawiano sprawy aprowizacyjne, zwłaszcza sprawę prowadzenia żywności z krajów koalicji, wreszcie wysłuchano informacji prezydenta ministrów z dziedziny polityki zagranicznej.

60 dywizji przeciw polakom.

„N. W. J.“ donosi, że skoncentrowano wielką ilość wojska niemieckiego do pochodu na wschód. Podobno chodzi o przeszło 60 dywizji. Już w tym tygodniu ma być rozpoczęta ofensywa.

Robotnicy amerykańscy przeciw bolszewizmowi.

Pisma londyńskie podają oświadczenie członka ameryk. delegacji robotniczej Froncleya, który oświadczył, iż sojalisci ameryk. nie wezmą udziału w zamierzonej konferencji lozańskiej, uważają bowiem wszelkie współdziałanie rzetelnych socjalistów zacodną z bolszewikami za wykluczone.

Komitet Narodowy w Paryżu przedstawicielem wszystkich stronnictw.

Komitet Narodowy w Paryżu będzie uzupełniony przedstawicielami stronnictw stojących dotąd poza Komitetem.

Komitet Narodowy w Paryżu wita gabinet Paderewskiego.

W imieniu Narod. Komitetu polskiego w Paryżu wystosował p. Władysław Sobański na ręce prez. Paderewskiego telegram gratulacyjny, w którym wyraża uczucia radości i ufności z powodu powołania do rządu w Polsce gabinetu trójdzielnicowego, będącego wyrazem bezwzględnie przeważającej większości obywateli zjednoczonej Polski.

Zwycięstwo partji Scheidemanna.

Po godz. 1 w nocy stwierdzono następujące wyniki wyborów w Berlinie: Partja demokratyczna (Neumann) 44137 głosów, większość socjalistyczna (Scheidemann) 275877, niezawisli spartakusowcy (Eichhorn) 30476, narodowa niemiecka partja ludowa (Lawrent) 23374, niemiecka partja ludowa (Kuhl) 13790, centrowcy 11961 głosów.

Pobór do wojska w Poznańskim.

Naczelna Rada Ludowa wydała następujące rozporządzenie w sprawie poboru: 1) Powołuje się pod broń do czynnej służby wojskowej w wojsku polskim wszystkich polaków, którzy urodzili się w latach 1897, 1898 i 1899. Powołani tem rozporządzeniem pod broń winni się zgłosić osobiście do urzędu wyznaczonego w publicznym obwieszczeniu władz policyjnych. 2) Kto się nie zgłosi dobrowolnie do urzędu w czasie wyznaczonym przez policję i kto na wezwanie nie stawi się do służby karany będzie przez sąd doraźny więzieniem do lat 5 lub grzywną do 100.000 marek albo też więzieniem i grzywną.

Wojska Hallera.

Dochodzą nas informacje, że gen. Haller rozpoczął w dniu 16 stycznia ładowanie swych wojsk w Brest. Każdy żołnierz oprócz swego zabiera pełny ekwipunek jeszcze dla dwóch żołnierzy. Przybycia tych wojsk do Polski można spodziewać się w ciągu najbliższych tygodni.

Hołd.

Nauczycielstwo ludowe m. Radomia w liczbie 57 osób telegraficznie złożyło Panu Paderewskiemu wyrazy hołdu i przyrzeczenia współpracy przy odbudowie Drogiej Ojczyzny.

Odezwa Rządu.

Walka z wrogami, otaczającymi nas ze wszystkich stron, walka z głodem, który można usunąć tylko przez szybki dowóz środków żywności i przez natychmiastowe uruchomienie przemysłu, walka z ciemnotą, która twórcze siły narodu ujarzmiła i niszczy — oto zadania społeczne, tak palące, iż Rząd natychmiast, póki czas jeszcze, musi do nich przystąpić.

Obowiązkiem każdego Polaka jest dać Rządowi środki do wypełnienia tych zadań.

Rozstrzygają się losy Rzeczypospolitej Polskiej. Nie żądając od obywateli ofiar lecz tylko zrozumienia zarówno interesów ogółu, jak i własnego interesu każdej jednostki, Rząd zwraca się do społeczeństwa z wezwaniem do podpisywania pożyczki państwowej.

Każdy, kto dziś podpisze pożyczkę państwową, umieszczając swe oszczędności w sposób korzystny dla siebie, pewny, zagwarantowany olbrzymim majątkiem Państwa, spełni obowiązek obywatelski i czynem swoim przyczyni się do zwycięstwa w walce o wolność i o przyszłe losy Polski.

Niech wyniki pożyczki dadzą światu dowód wiary całego społeczeństwa naszego w siłę i przyszłość Państwa Polskiego tak świetny, jak go już daję, uosąc Ojczyznę bez rachunku życie i krew swoją, żołnierze nasi.

I. J. Paderewski, Dr. Józef English, Dr. Kazimierz Hącia, Jerzy Iwanowski, Stanisław Janicki, Dr. Tomasz Janiszewski, Hubert Linde, Antoni Minkiewicz, Józef Pruchnik, Zenon Przesmycki, Leon Supiński, Stanisław Wojciechowski, Julian Eberhardt, pulk. Jan Wroczyński.

Warszawa, d. 20 stycznia 1919 r.

Czy czasu wystarczy?

Od jednej z osób, która przeprowadziła „próbę“ wyborów, aby trudnościami z nimi związanym, jakie się ujawnia, o ile możliwości zaradzić, otrzymujemy co następuje:

Próba dała wyniki nad którymi warto się zastanowić. Przedewszystkiem 70 proc. wyborców nie wie, co znaczy koperta, a jeszcze większy ich procent nie potrafi koperty zalepić!

Ten brak oświaty sprawił, że pomimo doskonałej organizacji technicznej na próbie, która na prawdziwych wyborach będzie gorsza, w komisjach bowiem zasiada wielu analfabetów, przeciętnie, w ciągu godziny, ludność wiejska złożyła 80 kartek wyborczych, służba zaś folwarczna, którą objaśniono uprzednio o technice złożyła 85. W ten sposób przez 14 godzin przeznaczonych na wybory, będzie można w owym okręgu, a sądzimy że tak będzie na wsi wszędzie, odebrać około 1100 kartek, wyborców zaś jest w okręgu 3600. Czy ta olbrzymia większość mieszkańców ma stracić wskutek tego swoje prawa wyborcze?

Milicja ludowa a wybory.

Gdy działy się mniejsze lub większe skandale z milicją ludową, mówiono nam, że nie była wtedy ona jeszcze instytucją rządową, od kilkunastu jednak dni podobno nią stała. Metody jednak postępowania u jednostek, stanowiących jej skład, pozostały te same.

Milicjanci pozostali mimo wszystko partyjnikami.

Obecnie zgłaszają się do nas ciągle

s. t. p.
IZYDOR CIEŚLAK

Sierżant 24 p. p. — Farmaceuta,
opatrzony św. Sakramentami, zmarł w Radomiu 21 Stycznia 1919 r.,
przeżywszy lat 35.
Wyprowadzenie zwłok nastąpi w Piątek d. 24 Stycznia o godz. 4 po poł. ze
szpitala Garnizonowego ul. Górki-Lubelskie.
O csem zawiadamiają Kolegów, Przyjaciół i Znajomych — **Koledzy.**

Dla biur i urzędów

papiery kancelaryjne, handlowe, kalki, kopjały,
segregatory, księgi buchalteryjne,
PRZYBORY BIUROWE
poleca w każdej ilości

Edward Suchański

Skład papieru i materiałów piśmiennych w Radomiu.

z zażaleniami, że milicjanci ludowi zrywają plakaty wyborcze, niszczą proklamacje wydawane przez Narodowy Komitet Wyborczy. Są to fakty niezaprzeczone. Rozzuchwalenie dochodzi tak daleko, że pewnym panom usiłowano odebrać odezwę, czego uniknęły chroniąc się do dzielnicowego Komitetu.

Przeciwko takiemu nadużyciu protestujemy. Milicjantom jako pozostającym na służbie państwowej, agitować w żaden sposób nie wolno, ani na korzyść jednej lub drugiej strony.

Zwracamy się przeto do odnośnych władz, aby w tę sprawę wejrzały i tę samowolę ukróciły.

Czy tak wolno agitować?

W okręgu wyborczym radomsko-kozińskim kandyduje na liście Niezawisłości Narodowej i Thugutowców pan Wacław Sieroszewski, znany literat. Czy p. Sieroszewski ma zamiar w razie przejścia przysięg mandat w naszym okręgu tego nie wiomy, postawiono jednak jego kandydaturę też w Zagłębiu i innych miejscowościach, ogółem o ile się nie mylimy p. Sieroszewski kandyduje z 13 okręgów. Nasuwa to przypuszczenie, że nazwisko jego jest w danym wypadku użyte jako wabik, który ma przyciągać głosy naszej inteligencji tak wrażliwej na... literaturę.

Ostrzegamy przeto ogół, aby pamiętał, że pod pokrywką Niezawisłości Narodowej i Thugutowców kryje się P.P.S., gdyż partje te są jej ekspozyturami — jedna dla inteligencji, druga dla włościan, oddając więc głosy na ich listę, oddaje się na socjalistów.

Ale, czy p. Sieroszewski jest wabikiem tylko, czy też rzeczywistym kandydatem z naszego okręgu, to jest jego osobista i jego przyjaciół sprawa, my chcemy natomiast zwrócić uwagę jeszcze na inny fakt. Oto p. Sieroszewski objeżdża w celach agitacyjnych okręg radomsko-koziński w towarzystwie drugiego kandydata pana Makucha — nie dziwnego, że objeżdża, wszak to agitacja, wybory, dziwnem jest natomiast, że objazdów swoich dokonuje w samochodzie komisariatu Opatowskiego. Zapytujemy przeto odnośne władze, czy fakt ten jest im wiadomy, i jakie zamierzają poczynić kroki, aby benzyna i samochód rządowy, a więc własność całego narodu, były używane do celów tak wybitnie partyjnych, jak agitacja.

Co na to odpowie nam p. komisarz opatowski, co ministerstwo spraw wewnętrznych, a co p. Sieroszewski. Czy tak wolno prowadzić agitację?

Brak chleba.

Od jednej z osób otrzymujemy następujący artykuł w kwestji stosunków obecnych wywołanych zatargem piekarskim.

Głos jaki podajemy jest jednym z wielu i dlatego przedstawiamy nastrój ludności zasluguje na uwagę.

„Obecny brak chleba nie pochodzi tyl-

ko ze względów, że zboża brak i jest zły dowóz, lecz z winy panów czeladników piekarskich — którzy nazywają się obywatelami, a postępują gorzej niż bolszewicy, bo wołę swą narzucają 65.000 mieszkańcom m. Radomia.

To o co im chodzi, to nie jest poprawienie bytu, a tylko szukanie źródła, aby wywołać zamieszki.

Mogą być oni przekonani, iż ludność wie dobrze o ich czynach i wystarczą posłuchać tych, którzy wystają na chłodzie, nędź ubrani i wygłodzeni, co mówią i kogo przeklinają.

Ciekawe jest jak zapatruje się na to związek zawodowy, który przecież głosi hasło pomocy biednej ludności, gdyż założył razem z Urzędem Apropowizacyjnym warsztaty taniego obuwia, aby przyjść nędzy z pomocą, a takie rzeczy jak zamknięcie piekarni i zmuszanie bosej jęszcze ludności chodzić po 3 wiorsty po chleb i występować po kilka godzin w ogonkach toleruje.

Czynne obecnie piekarnie nie mogą wystarczyć wypiekać chleba dla wszystkich i stale go brak. Aby dostać chleba na Spacerowej trzeba iść z Borek 3 wiorsty i przyjść pod piekarnię o godzinie 5, bo inaczej po wystaniu kilku godzin wraca się zziębniętym i wygłodniałym. W dzielnicy 15-ej ludność przychodzi po chleb z Kornelina, odległego o 2 wiorsty, tak jest we wszystkich obecnych dzielnicach. Jednym słowem, że zamiast zbliżyć się do czegoś lepszego, dzieje się odwrotnie, bowiem cofnęliśmy się z 1919 r. do 1916, kiedy po chleb chodziło się o godzinie 2—3 w nocy.

I o co idzie w tym zatargu? Nie o polepszenie bytu, bo pensja jaką żądają — równa się obecnie pobieranej. Chodzi o rzeczy, specjalnie wymyślone — takie, które są dzisiaj niewykonalne. Każdy z nas pragnie, aby ten chleb był dobry i czysto robiony, lecz wanna nie odgrywa tu dominującej roli. Wystarczy miednica do umycia się przed rozpoczęciem i skończeniem roboty. Żądane urlopy jeszcze nie są przesądzone, bo przecież każdy potrzebuje odpoczynku. Można i to wprowadzić ale stopniowo.

Wszystkie te rzeczy są możliwe do osiągnięcia lecz nie dziś, a jak się zaczyna normować trochę stosunki ekonomiczne a z drugiej strony mamy przecież tak blisko Sejm, który również temi rzeczami — t. j. polepszeniem bytu robotnika się zajmie.

W imię więc dobra mieszkańców, chciałbym aby odnośne władze rządowe i miejskie wniknęły w tę sprawę i przywróciły chociażby ten stary porządek aprowidowania ludności w chleb.

Do powyższego dodać możemy tylko fakt, że z powodu zbyt wielkich żądań, nie mogąc ich spełnić bez strat, zaprzestały wypieku piekarnie Robotników Chrześcijańskich oraz Związków Zawodowych. Dowodzi to, że faktycznie żądania czeladników są zbyt wygórowane jeśli nawet piekarnie spółdzielcze, a więc obliczone nie na zysk nie mogą w tych warunkach produkować. Sprawa ta jest b. ważna i mamy nadzieję, że pp. czeladnicy zechcą też stanąć na trochę mniej nieprzejednanym stanowisku.

OD ADMINISTRACJI.

Prosimy Sz. Prenumeratorów o odnowienie prenumeraty na kwartał bieżący, celem uniknięcia przerwy w otrzymywaniu dziennika. — Prenumeratorom zamiejscowym, którzy do dn. 31 b. m. nie uregulują prenumeraty zaległej i bieżącej, wysyłamy od tej daty wstrzykę „Głosu Radomskiego“. Pieniądze można przysyłać pocztą, listem pieniężnym.

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dziś: R. k. Wincentego i Anastaz.
Jutro: R. k. Znaś. N. M. P., Rajmunda.
Wschód słońca o godzinie 7.59. Zachód o godzinie 4.23.

Radom, 22 stycznia.

— **Nabożeństwo w rocznicę powstania.** W dniu 22 b. m. o g. 9 i pół zrana z racji 56 rocznicy powstania styczniowego odprawione zostało nabożeństwo w kościele po Bernardyńskim. Mszę św. odprawił oraz kazanie wypowiedział ks. S. Bielski. Obok katechumena ustawionego w środku kościoła pełniła wartę honorową kompanja żołnierzy 26 P. P.

Pienia żałobne odśpiewały dzieci z chóru p. Zajędyńskiego i organista kościoła po Bernardyńskiego. Na nabożeństwie byli obecni prócz licznie zebranej publiczności, przedstawiciele Dowództwa Wojsk, delegacje skautów ze sztafarami i weterani. Po nabożeństwie odbyła się przed członkami Sztabu Dowództwa Wojsk defilada kompanji żołnierzy 26 P. P.

— **Posiedzenie Rady miejskiej.** W dniu 28 stycznia r. b. (wtorek) o godz. 7-ej wieczór odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej z następującym porządkiem obrad:

- 1) Komunikaty Prezydenta w sprawach bieżących.
- 2) Sprawa pomocy dla bezrobotnych.
- 3) Sprawa utworzenia miejscowego Komitetu Robót Publicznych zgodnie z dekretem Ministerstwa Robót Publicznych.
- 4) Wybór 4 członków Rady Miejskiej do Komitetu Robót Publicznych.
- 5) Sprawa przyznanej przez Rząd pożyczki 200,000 marek na roboty publiczne.
- 6) Przedstawienie Magistratu o dokonaniu podziału nadzwyczajnego dodatku drożyznianego dla pracowników miejskich w sumie 98054 koron.
- 7) Wnioski Magistratu co do pobierania kar od podatków miejskich zaległych za rok 1918.
- 8) Projekt Deputacji kwaterunkowej w sprawie podatku kwaterunkowego.
- 9) Upoważnienie Magistratu do wydatkowania w granicach zeszlatorocznego budżetu do dnia 1 kwietnia 1919 roku.
- 10) Wnioski członków.

— **Nadzwyczajne Ogólne Zebranie udziałowców Radomskiej Spółki Ogrodniczej** odbędzie się 30 b. m. o godzinie 6 i pół wieczorem w lokalu Spółki — Plac 3 maja 1. Celem zebrania będzie rozumięcie stanu majątkowego Spółki, decyzja odnośnie dalszych losów tejże, ewentualny wybór dyrektora zarządzającego. Ze względu na ważność spraw, pożądanym jest jaknajliczniejszy udział pp. stowarzyszonych.

— **Doroczne zebranie członków miejscowego Towarzystwa Ogrodniczego** odbędzie się 1 lutego r. b. o godz. 4 po południu w lokalu Towarzystwa — Plac 3 maja. Celem zebrania będzie: 1) Wysłuchanie i przyjęcie sprawozdania kasowego i dnia lności na rok 1918; 2) Zatwierdzenie budżetu za rok 1919; 3) Wybór 2 członków zarządu na miejsce ustępujących; 4) Wnioski członków. Sprawa reformy w dziedzinie ogrodnictwa krajowego, nabierająca coraz większego znaczenia w kraju, sądzimy zgrupować wszystkich należących do Towarzystwa członków.

— **W rocznicę powstania.** Z okazji 56 rocznicy powstania styczniowego, szkoły średnie i seminarja w dniu dzisiejszym zwolnione były od lekcji.

— **Osobista.** Kierownik Biura Informacyjnego przy Komendzie Placu, p. Bartha, wyjeżdża w dn. 23 b. m. na

stałe do Warszawy, dokąd został wezwany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego.

— **Mleko.** Cena mleka w Radomiu dochodzi do niebywałej wysokości, kwarta kosztuje przeciętnie k. 2.50 do 2.70. Żeby to choć wtedy było dobre mleko, tymczasem jest ono tak rozcieńczone wodą, że możnaby przysiądź, iż Wisła płynie pod samym Radomiem, a nie Radomka. Główną przyczyną tej drożyzny tkwi w przekupniach, którzy wychodzą np. aż na zsozę kozienicką, i wykupują mleko i „ochrzcwisy” je potem, sprzedają po wysokich cenach. Sprawą tą powinna zająć się milicja miejska i ukrócić ten wyzysk najbardziejniejszych.

— **Schwytanie złodzieja na gorącym uczynku.** W dniu 19-go stycznia około godziny 6-ej wieczorem, wracał do domu na ulicę Trawną № 11 właściciel tego domu Michał Drobiński.

Przechodząc około swego domu, zauważył, że w jednym z jego pokoi mieszkańca ktoś zapala zapałki. Wiedząc o tem, że w domu nie powinno być nikogo, gdyż przed półgodziną, kiedy on wychodził z domu, wyszła razem z nim i żona do mieszkania zajmowanego przez jej rodziców po drugiej stronie jego domu, zatrwożył się tym. Gdy się dowiedział, że żona jest u teściów i że ma klucz od mieszkania, które wychodząc zamknęła, wybieg na ulicę Trawną i tu, nie przepuszczając przechodniów, prosił o pomoc w schwytaniu operujących w jego mieszkaniu złodziei. Gdy się zabrało kilku ludzi i to zauważył przez okno złodziej, znajdujący się w mieszkaniu, chciał on wymknąć się przez kuchnię, przez którą wszedł za pomocą otworzenia drzwi wytrychem. Gdy to mu się nie udało, wybił okno i wyskoczył na popórze chciał zbiedz, lecz został schwytany na miejscu przez Drobińskiego i przy pomocy nadeszłych ludzi, ubezwładniony. Tym złodziejem okazał się niejaki Luftman — żyd — zawodowy złodziej. Po sprawdzeniu u miejsca, okazało się, że gdyby na szczęście nie nadszedł był, Drobiński, zostałby on ofiarą okropną, dlatego, że ów Luftman zdążył powyciągać na podłogę wszystką bieliznę, ubrania i inne kosztowniejsze rzeczy, i takowe wozążył zapakować do zabrania w jeden tomok, a tak, to tylko Luftman zdążył skraść i wydać swemu towarzyszywi przez lufcik okna pudełko z medaljonem i innymi złotymi i srebrnymi rzeczami na kwotę około 2000 rubli.

Luftman osadzony w więzieniu.

OFIARY

złożone w Administr. „Głosu Radomskiego”
Zamiast wieńca i kwiatów na grób ś. p. Kazimierzy Zagowskiej, ukochanej żony i matki ich głodnych we Lwowie k. 100 mąż z dziećmi.

Na głodnych we Lwowie Michał Biller kor. 10.

Na odsiecz Lwowa. Ku uczczeniu ś. p. Zbigniewa Kamińskiego — M: Stępniewiczowa kor. 5.

Na obronę Lwowa i kresów wachodnich. Dla uczczenia pamięci zacnego pracownika i kolegi Zbigniewa Kamińskiego na ukochany przez Niego cel, ofiaruje T-wu Akc. „E. J. Borkowski” w Radomiu i koledzy bliźni kor. 239.

Na odsiecz Lwowa. Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Zbigniewa Kamińskiego Ignacostwo Domańscy kor. 25.

Ku uczczeniu ś. p. Zbigniewa Kamińskiego przedwcześnie zgasłego w obronie Ojczyzny M. Herdin kor. 100.

Do rąk p. premiera Paderewskiego na obronę Kresów, dla uczczenia pamięci ś. p. Zbigniewa Kamińskiego poległego w obronie Ojczyzny składają Stanisław i Marja Miklass kor. 10.

Do rąk tużnania premiera Paderewskiego na potrzeby krajowe składają: St. i M. Miklass kor. 300.

Obrączki najnowszych fasonów!

56-tej i 94-tej próby oraz wyroby Frageta poleca: 1532—5

I. RUBINSTEIN
w Radomiu.

Pamiętajcie o Podlasiu i Chełmszczyźnie!

GWOŹDZIE,

Śruby wszelkiego rodzaju, Zamki do drzwi, Klótki, Drut kolezasty, Siatki, Żelazo do betonu, Karbolinuem i sztuczny

==== pokost ====

poleca do natychmiastowej dostawy

Syndykat Rolniczy w Krakowie.

KURSA PRAWNICZE

„IUS“ KRAKÓW Rynek główny L. 22. „IUS“ 1544—

Szybkie przygotowanie przez fachowe siły a) do egzaminów i rygorozów prawniczych Uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego b) egzaminów adwokackich, sędziowskich i notarialnych dla wojskowych i urzędników zastępuje w zupełności przygotowanie indywidualne, bez potrzeby opuszczania miejsca pobytu.

System pisemny

Lekcje zbiorowe i indywidualne. Wypożyczanie skryptów, skrótów i ustaw. Informacje i prospekta na żądanie. Przygotowanie odpowiednio do zmian politycznych. Dla Królewaków zapoznanie drogą pisemną z ustawodawstwem i administracją.

Odciski brodawki i skórę zgrubiałą na podszwach bezpowrotnie i bez bólu usuwa „**Klawiol**”

wyrob. Farmac. Labor. „AP. KOWALSKI” w Warszawie. Sprzedają wszystkie apteki i sklepy apteczne. 168—10

OGŁOSZENIE.

Dnia 3 lutego 1919 r. o godz. 12 w południe odbędzie się w kancelarii Nadleśnictwa w Radomiu, gmach Komisarjatu, powtórna licytacja głośna „in plus” na sprzedaż żywyce około 4.600 kg. od 10 (słownie [dziesięciu] koron za 1 kg.). Warunki licytacyjne mogą być przejrane w kancelarii Nadleśnictwa w Radomiu. Tamże są próbki żywicy. 1618—2 Nadleśniczy Arczyński.

Żelazo obręczowe, bednarskie, kwadratowe i okrągłe.
Koks kowalski. Cement, Wapno.
Smar do wozów własnej fabryki „Stemar”.
Olej maszynowy i Olej cylindrowy.
Wiaderka żelazne, ocynkowane. Kotły do warzenia bielizny.
Wagi stołowe i dziesiętne i t. p. artykuły Techniczne i Wyroby żelazne

==== poleca: ====

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

ŁOPATY do ziemi i drenarskie,

Siekiry, Szufle, Kilofy, Motyki, Grabie

żelazne i Widły

posiada na składzie do natychmiastowej wysyłki

SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE.

Laboratorium Chemiczno-Bakterjologiczne

D-ra med. S. Pomeraniec i Prow. Farm. Fabickiego, przyjmuje badania krwi na syfilis (odczyn Wassermana), na tyfus brzuszny i plamisty (odczyn Widala i Weill-Felixsa), płwociny, moczu, kału, soku żołądkowego.

Chemiczno-bakterjologiczne badania wody do picia, produktów spożywczych i inne. 1608—17

Biuro pośrednictwa kupna i sprzedaży Wł. KARCZEWSKI Radom Plac 3 Maja № 5.

Żyteczne rzeczy jakie w każdym niemal mieszkaniu nieprodukcyjnie miejsce zajmują przy obecnych wysokich cenach Można sprzedać najdrożej i zamienić na gotówkę oddając do komisowej sprzedaży wszelkiego rodzaju garderobę, meble, biżuterię, obrazy, książki, przedmioty domowego i osobistego użytku. Potrzebny gajowy obeznany z budową szkółek oraz zdolny rybak. Biuro pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów, majątków i dzierżaw. 1333—13

A. K.

Najsilniejsze bóle głowy i migrena
ustępują natychmiast po zażyciu proszku

KOWALSKINY

Wyrób farm. lab. „Ap. Kowalski” w Warszawie
Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Towarzystwo Akcyjne Polska Centrala Handlowa

w Radomiu

POLECA NASTĘPUJĄCE TOWARY:

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I PIERWSZEJ POTRZEBY:

Kawa naturalna ziarnista,	Glizy do papierosów,
„ mieszanka wyborowa,	Pralki do bielizny,
„ odżywcza,	Ultramarina do bielienia,
Liście bobkowe,	„ „ prania,
Cukierki i karmelki,	Syrop wiśniowy i malinowy,
Esencja octowa w balonach,	Szczotki do mycia garnków, ryżowe,
Szczotki ryżowe ręczne do szorowania,	Sznurek papierowy,
„ „ na kijach do „	Wosk szwacki,
„ z gęsiich piór do czyszczenia.	

ARTYKUŁY PIŚMIENNE:

Kopjały do listów,	Papier kancelaryjny,
Zeszyty szkolne,	„ pakowy,
Notesy,	Pióra stalowe,
Papier listowy,	Ołówki.

ARTYKUŁY TECHNICZNE:

Asfalt węglowy twardy,	Papier szmerglowy,
Włókna asbestowe,	Smółowiec wojenny,
Biel cynkowa,	Smóła drzewna,
Buksy do wozów,	Skobelki,
Gwoździe drutowe,	Beczki dębowe.

MATERJALE WŁÓKNISTE:

PLÓTNA na bieliznę i płócienna kolorowe,	MATERJALE na palta damskie,
BARCHANY białe i kolor., trykot na bieliznę,	CAIGI na ubrania męskie,
DRELICHY na materace i płótna włóściarskie,	KORTY na spodnie,
WEŁNY na suknie i bluzki w różnych kolorach,	KAMGARNY na ubrania,
SZEWIOTY na kostjumy. alpagi i krepki żalobne,	KASTORY, syberyjny. i welury na palta.

GOTOWE UBRANIA:

SPÓDNICE kortowe, zakłety włóczkowe, fartuchy,	POŃCZOCHY jedwabne,
SPODNIE cągowe i kortowe,	SKARPETKI bawełniane i wełniane,
MARYNARKI kortowe na wacie,	RĘKAWICZKI damskie,
CZAPKI maciejówki granatowe,	SZNUROWADŁA czarne i kolorowe

NORYMBERSZCZYŻNA:

Nici,	Guziki z masy perłowej,
Igły,	Guziki rogowe w różnych wielkościach,
Szpilki,	Guziki niciane do bielizny.

Skóry wygarbowane na obuwie oraz gotowe obuwie:
Męskie damskie i dziecięce

Sprzedaż hurtowa w Radomiu, Plac 3 Maja № 1.

Sprzedaż detaliczna w Składnicach P. C. H.: w Radomiu, Lublinie, Kielcach, Piotrkowie i Włoszczowej. 1559—0

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądowy Ludwikowski w Radomiu zamieszcza, w myśl art. 1030 pr. Cyw., niniejszym ogłasza, że w dniu 12 lutego 1919 r. o godz. 10 rano przed Urzędem gminnym w Jedlińsku ma się odbyć sprzedaż ruchomego majątku, należącego do Słamy Kirsenbauma, a składającego się z umebłowania i towaru oszacowanego 1500 koron. 1616—1 Komornik Sądowy Ludwikowski.

60000 rubli

jest do ulokowania, całkowicie lub częściowo. Wiadomość w Redakcji „Głosu Radomskiego“ 160—3

Kursy ceglarskie w Warszawie

Organizowane przez Biuro Odbudowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych kursy rozpoczynają się dnia 3 lutego. Słuchacze po ukończeniu kursu, otrzymają świadectwa majstrów i instruktorów ceglarskich. Wiadomości i zapisy przyjmuje Biuro Odbudowy ul. Kredytowa 9 VI piętro. 1564—4

Wyrób mydła

pierwszego gatunku, № 1.
— Sprzedaż hurtowa i detaliczna. —
Po cenach umiarkowanych.

JANA CZARNOTY

Radom, Lubelska № 9. 1501—13
Ulica Warszawska № 3 w podwórzu.

Majstrów strycharskich potrzeba

do prowadzenia cegielni Stowarzyszeń Budowlanych na prowincji. Zgłoszenia pisemne lub osobiste, poparte świadectwami, przyjmuje Biuro Odbudowy w Warszawie, Kredytowa 9 VI p. pok. 118. 1565—4

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądowy Ludwikowski w Radomiu zamieszcza, w myśl art. 1030 pr. Cyw., niniejszym ogłasza, że w dniu 2 lutego 1919 r. o godz. 10 rano na przedmieściu Radomia-Nowej Karolinie ma się odbyć sprzedaż ruchomego majątku, należącego do Lejbniusa Wisenberg, a składającego się z umebłowania i różnych rzeczy oszacowanego 980 rubli. 1617—1 Komornik Sądowy Ludwikowski.

Dr. med. M. SZLAFERMAN

(Kościełna 2, m. 2)

choroby weneryczne i skórne przyjmuje do 1 pp. i od 4—8. Panie od 3—4. 1464—8

DROBNE OGŁOSZENIA.

Magazyny i składy murowane oraz 2 pokoje pod kantor do wynajęcia przy ul. Długiej № 40. Wiadomość u Muskatblita, Długa 13. 1575—3

Dziurak piramidkowy do sprzedania. Wiadomość Skaryszewska № 17 Kooperatywa. 1615—3

Pardzo tanio sprzedam warsztat ślusarski z mieszkaniem. Wiadomość — Lubelska 107 u Flonta. —3